

București, 16 februarie, 10:00, Hotel Hilton

CRIZA CA OPORTUNITATE

Raportul Anual de Analiză și Prognoză SAR
România 2009: criza economică și statul de drept
Sumar Executiv

1. **Riscul major pentru România în 2009 este acela ca urgențele și temerile generate de criza economică globală să ne facă să uităm de agenda de reformă și a buneii guvernări.** Acest lucru ar fi cu atât mai nepotrivit cu cât mare parte din problemele actuale ale României se datorează proastei administrări a precedentului guvern, iar nu crizei globale. România se confruntă în paralel cu criza economică, cu o criza bugetară autoprovocată de guvernul anterior și aliații săi parlamentari, care a dus la apogeul proastele practici bugetare cronice în administrația românească. Ele sunt detaliate în secțiunea 4 a raportului (pg. 13-27).

2. SAR avertizează că bugetul de stat sau programul anticriză nu vor fi instrumente miraculoase, de natură să rezolve toate neajunsurile economice din 2009, în condițiile în care capacitatea de a pune în practică proiecte este mică, iar politica fiscală a fost compromisă ca instrument de guvernare în ultimii ani. **Actualul deficit bugetar, prognozat pentru anul 2009 de experții SAR ca dublu față de estimarea guvernului, a fost cauzat numai pe sfert de scăderea veniturilor datorată crizei, în rest fiind vorba de proasta guvernare și planificare care au precedat-o.**

3. În acest context, SAR atrage atenția că pentru menținerea unui deficit bugetar sustenabil trebuie întărit controlul asupra cheltuielilor publice, cu precădere cele curente și de personal, mergând până la înghețarea salariilor în sectorul public. Este recomandată eficientizarea cheltuiirii și alocarea banilor în programe multianuale bine gândite. **E mult mai important ca acum guvernul sa dea dovadă de responsabilitate, decât ca partidele componente să își respecte electorale anterioare.** Populația va înțelege că nu merită ținute promisiuni care ar duce la deraierea economiei și adâncirea crizei.

4. **În același timp, SAR atrage atenția ca bugetul actual se bazează în proporție prea mare pe fonduri europene incerte.** Utilizarea acestora este destul de problematică, pe de o parte datorită capacității de organizare internă, pe de alta datorită lipsei de progrese clare în lupta anticorupție. Dacă până în luna iunie România nu înregistrează progrese reale, iar Parlamentul va continua să fie principalul obstacol în calea luptei anticorupție la nivel înalt, UE ne poate retrage o parte din fondurile pentru infrastructură pe care guvernul se bazează atât de mult.

5. **România nu va mai crește semnificativ în anul 2009,** avertizează experții SAR, în ciuda unei mai variații a estimărilor. 2009 va fi un an de cvasi-stagnare în cel mai bun caz, dacă se evită riscurile majore, precum căderea unor bănci importante. Altfel, scenariile pot deveni chiar mai pesimiste (paginile 3-7).

6. **Impactul crizei asupra sectoarelor economice este asimetric,** dar principalele probleme sunt scăderea drastică a cererii, blocajele financiare care afectează industriile în lanț, costul creditului și volatilitatea cursului de schimb. Sectoarele cele mai afectate par a fi industria auto, sectorul financiar-bancar, transporturile și industria metalurgică.

7. În ciuda așteptărilor ca prețurile să scadă, prognozele indică o stagnare sau chiar o creștere (moderată) în toate sectoarele.

8. Șomajul va rămâne în România sub media europeană în 2009, deși există disponibilizări importante.

9. **Guvernul Boc nu are de ales între a fi un guvern anticriză sau unul anticorupție.** Ambele deziderate trebuie să fie împlinite simultan: legătura dintre cheltuielile discreționare și profitul necuvenit de pe urma conflictului de interese cu actuala situație economică este documentată prin mai multe proiecte SAR. Din monitorizarea desfășurată în 2008, a reieșit că 21 de președinți de consilii județene și aproximativ 13% dintre consilieri județeni aveau probleme de integritate. 2008 a fost și o întoarcere la practica alocării discreționare de fonduri către administrațiile locale, un alt procedeu care stimulează corupția. Amploarea fenomenului și rolul important al aleșilor locali în gestionarea fondurilor europene impun creșterea eficienței instrumentelor preventive și de sancționare (pag 27-32).

Nota dominantă în 2009 va fi incertitudinea, iar principalele probleme economice vor fi scăderea accelerată a cererii, blocajele financiare, costul ridicat al creditului și volatilitatea cursului de schimb.

În ciuda dificultăților, apar acum posibilități noi de reformă, în special în sectorul public, așa cum s-a întâmplat și în perioada 1997-1998, când România a ajuns în pragul colapsului. **De ce n-am folosi și acum criza ca oportunitate?** Acesta e principalul mesaj al SAR.

Societatea Academică din România (SAR)
Eminescu 61, sector 2, București
(40) 21 211 1477
www.sar.org.ro